

Veteriner Hekimler Derneği

Turkish Veterinary Medical Society

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Tarım Kanununda yapacağı değişiklik ve Tarım ve Orman Bakanının bir süre önce sözünü ettiği Tarım Müşavirliği konularındaki VHD olarak endişelerimiz:

"Ziraat, gıda ve su ürünleri mühendisleri ile veteriner hekimleri yeminli mali müşavirlik gibi lisanslandıracağız " diyen Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi'nin bu sözleri bu meslekleri icra edenler olarak bizleri endişelendirdi. Ziraat, Gıda, Su Ürünleri Mühendisleri ile Veteriner Hekimlere yeni görev alanları açılması ile gıda güvenliğinin sağlanması gibi bir proje gibi aktarılsa da, biz öyle görmüyoruz. Endişeliyiz.

Her şeyden önce gıdanın, sayın bakanın dediği gibi doğrulanacak, onaylanacak bir rapor olmadığının altını çizmek isteriz. Gıda; direkt halk sağlığını ilgilendiren ve üretiminden tüketimine kadar kontrolleri resmi güvence altına alınmak zorunda olan bir konudur. Ülkemizde gıda kontrolü için AB uyumu doğrultusunda hazırlanan 5996 sayılı "VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU" kontrol hizmetlerinin kimler tarafından nasıl yapılacağını tanımlamıştır.

AB mevzuatında olduğu gibi bizdeki yasaya göre de, resmi kontroller; Resmi Veteriner Hekim veya "Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmî görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen Yetkilendirilmiş Veteriner Hekimler" tarafından yapılması gerekmektedir.

Uluslararası ticarete söz konusu tüm gıdaların kontrolü bu çerçevede yapılmak zorundadır, aksi halde hiçbir ülkeye ihraç edilemek mümkün değildir. İhraç edilecek gıda için Resmi Veteriner Hekim kontrolü kaçınılmazdır.

Dolayısı ile gıdanın ticarete konu olabilmesi için Resmi Kontrolde geçmiş, sağlıklı ve güvenilir olduğunun raporlanmış olması gerekir.

Ayrıca, bu durum gerçekleşirse, Özel büroların yapacağı kontrollerin geçerliliği de tartışmaya açıktır. Çünkü hiçbir özel büro, fayda sağladığı bir kuruluşun üretimini denetlediğinde, uygunsuz olarak rapor veremez.

Veteriner Hekimliği mesleği, yapısı gereği kamu yararına hizmet eden, bir meslektir. Halk sağlığını koruduğu için ticari bir unsur haline dönüştürülemez. Temel niteliği kamu hizmetidir, bu yönüyle tüm veteriner hekimler kamusal bir görev yapmaktadırlar.

"Gıda, ziraat ve su ürünleri mühendisleri ile veteriner hekimler sahaya incek" diyen sayın bakana, veteriner hekimlerin, sağlıklı hayvan, sağlıklı hayvansal gıda ve halk sağlığı için zaten sahada olduğunu hatırlatır, yetkin ve özerk, veteriner hekimlerden oluşan Veteriner Teşkilatlarının bakanlık nezdinde yapılandırılmasının, lisanslı özel bürolardan çok daha etkili olacağını belirtiriz.

Ziya Gökalp Caddesi No:16/7 Kızılay/ ANKARA **Tel:** 0 (312) 431 62 74 · 431 39 00 **Faks:** 0 (312) 435 79 14

info@veteriner.org.tr / www.veteriner.org.tr

“Tarım Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Taslağı” konusunda da öncelikle, Tarımın içinde yer alan meslek grupları olarak önemli değişiklikleri içeren yeni kanun için görüşlerimize sunulacak, değerlendirilmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Bu kanun taslağında bahsedilen, bakanlıkça belirlenen ürünlerin üretimi için çiftçilerin bakanlıktan izin almak zorunda bırakılmaları ve izin almayanlara ağır cezalar uygulanması doğru bir uygulama değildir kanısındayız. Bakanlığın, belirlenen ürünler için sözleşmeli olarak üretim yapılmasını zorunlu hale getirmesi tarımda, mevcut duruma daha da olumsuz etki yaratabilir. Çiftçinin ne ekeceği konusunda yönlendirilmesi için danışmanlık hizmeti verilmesi kabul edilebilir ancak çiftçinin ne ekip üreteceğine bakanlığın karar verilip, izin almadan üretim yapanların uyarılıp, üretime devam etmeleri durumunda idari para cezası ile cezalandırılmaları doğru değildir. Bu cezalar yerine caydırıcı daha başka uygulamalar konulabilir. Örneğin, ekilen ve üretilen ürünün desteklemeden muaf tutulması gibi.

Taslakta, hayvancılık ile ilgili bir bölüme yer verilmemiştir. Bakanlığın önerdiği bitkisel üretimin ne kadarının hayvancık üretimini destekler nitelikte olduğuna ilişkin bir bilgi yoktur? Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin tarımsal üretim için ayırdıkları toprakların, üçte ikisi hayvancılığı destekler nitelikte, yem bitkileri üretimine ayrılmış durumdadır. Türkiye'ye baktığımızda böyle bir üretim anlayışı söz konusu değildir. Oysaki hayvancılığın tarım sektöründeki katma değer payı, bitkisel üretim ile karşılaştırıldığında, bitkisel üretimden daha yüksektir.

Bir başka soru da; kanun taslağında bahsedilen destekleme ödemeleri verilmez ise ne olacağı konusudur. Çünkü 2006 yılında çıkarılan tarım kanununda, “tarım desteklemeleri gayrisafi milli hâsılanın yüzde birinden az olamaz” maddesi konmasına rağmen bugüne kadar tarımı ayrılan destek %1 seviyesini bulamamıştır. Şu durumda kanuna uyumayarak aslında suç işlenmektedir. Yeni kanun bu konuya bir açıklık getirecek midir?

Son olarak, tarımda ne ekileceğine bakanlığın karar vermesi, mülkiyet hakkına müdahale olarak değerlendirilebilir. Sorgulanması gereken asıl nokta şudur: Çiftçi neden ekmiyor? Çiftçi ekmiyor ise, ekememe nedeni araştırılıp, ekmesini sağlayacak şekilde çözümler üretilmelidir. Çiftçinin bugün yaşadığı üretim sorununun temelinde, yeterince desteklenememe problemi yatmaktadır. Üretim yapılmayan bir tarlanın üretim için başka birine kiralanması yerine, üretim yapamama sebepleri araştırılmalıdır. Tarım kanununda yapılacak değişiklikte mümkün olduğunca çiftçinin lehine hükümlerin yer alması gerekmektedir.

Yeni düzenlenecek mevzuatlara ilişkin, Veteriner Hekimler Derneği olarak endişelerimiz kısaca böyle özetlenebilir.